

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta, — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

Telefon št. 34.

Szellovo ministerstvo.

Banffy je padel! Cesar je včeraj sprejel demisijo Banffyjevega ministerstva in je naročil Kolomanu Szellu, ki se je mnogo trudil za doseg kompromisa mej vlado in mej opozicijo, naj sestavi novo ministerstvo.

Banffy je padel, ker cesar po Szellovem nasvetu ni privolil razpusta ogerskega državnega zbora. Razpust bi bil nasilno sredstvo in bi bil brez dvoma naletel na največji odpor. Po veljavni ogerski ustavi se namreč državni zbor ne sme razpustiti, dokler ni dovolil budgeta. Ako bi bil dobil Banffy dovoljenje, da sme kršiti ustavo, nastale bi bile najnevarnejše komplikacije, kajti podrti bi bila pravna podlaga državne uredbe. Takim eventualnostim krona ni hotela izpostaviti Ogerske, in ker Banffy na drug način ni mogel doseči sprave z opozicijo, je moral odstopiti.

Novi ministerski predsednik Koloman Szell, politik iz Deakove šole, ki ni nikdar zašel v mreže Tiszove klike, dasi pripada liberalni stranki, ima pred vsem nalogo, da doseže porazumljenje z opozicijo in zagotovi redno funkcioniranje državnega zbora, in z ozirom na zaupanje, katero so mu izkazale opozicijske stranke za časa kompromisnih pogajanj z Banffyjem, je opravičeno domnevanje, da se mu njegov poskus posreči. Opozicija je opetovano izjavila, da rekrutnega zakona, budgetnega in nagodbenega provizorija samo Banffyja osebi ne dovoli, pač pa da se glede teh predlog uda drugemu ministerstvu.

Sedaj še nikakor ni mogoče odgovoriti ali pomeni novo Szellovo ministerstvo samo premembo v osehah ali premembo celoga sistema, kateri je že od l. 1875. v veljavi.

V ogerskem parlamentu ima liberalna stranka ogromno večino. Proti tej stranki ni možno vladati niti jeden trenutek, a ta stranka, v kateri nosi zvonec stari Tisza, odklanja odločno vsako fuzijo z drugimi strankami, ter hoče, naj bode vsako ministerstvo sestavljeno iz njenih pristašev. Bržčas bode tudi Szella prisilila, da se postavi popolnoma na njeno stran, tako da bi novo

ministerstvo pomenilo samo premembo v osehah, nikakor pa ne premembe sistema.

Tudi opozicija sama ne zahteva ravno, naj vlada sestavi tako ministerstvo, v katerem bi bile zastopane opozicijske stranke, ali naj sestavi novo parlamentarno večino. Poglavitna zahteva opozicije je, naj ji da vlada osebne garancije, da bo prihodnje državnozbornske volitve vodila nepristransko, da ne bo kupovala glasov in svojih kandidatov podpirala z vsakovrstnimi sleparstvi in nasilstvi, kakor je delal Banffy, in dalje naj zagotovi, da se bodo volilne zadeve reševale pred nepristranskim sodiščem. Opozicija računa pač s prihodnostjo!

Tem zahtevam bo Szell bržčas brez posebnih težav ugodil, in zato se obče misli, da zavlada v ogerskem parlamentu prav v kratkem normalne razmere.

Za nemške obstrukcionista v dunajskem parlamentu je to hud udarec. Ogerska kriza je bila glavni vzrok, da vlada ni mogla storiti nobenega odločnega koraka. Morala je vedno čakati, kako se razvijejo ogerske razmere. Z rešitvijo ogerske krize je zadobil tudi grof Thun proste roke, in to je za prihodnji razvoj naših notranjih političnih razmer velike važnosti.

Tridesetletnica akademičnega društva „Slovenija“.

Letos v majniku preteklo bode trideset let, odkar se je porodila „Slovenija“, odkar so si tedanji slovenski visokošolci osnovali v daljnem, tujem mestu društvo, katero naj bi jim bilo odslej nekako središče, kjer bi se v mejsebojnem spoznavanju pripravljali za svoj poklic, kjer bi se unemali, ločeni od doma, za najvišje uzore, za idejo narodne prosvete, za idejo duševne svobode ter socialnega napredka!

Ponosno se lahko ozira „Slovenija“ danes nazaj v prošlo dobo, saj je stala ves ta dolgi čas na braniku vodilnih svojih idej, bila je nekaka vez mej dunajskimi Slovenci, ostala je zvesta tradicijam svojih ustanovnikov.

Iz majhnega početka iz hrvatsko-slovenskega „Juga“ izšla je „Slovenija“, hitro

si je pridobila tal mej tedanjim dunajskim slovenskim dijaštvom, rasla je od leta do leta, da se je slednjič povzdignila na višino sedanjega časa.

Ljuti politični viharji bojevali so se tekom treh desetletij v domovini, viharji, ki prete uničiti moralni in gospodarski vzlet našega ljudstva. Ti politični boji niso ostali brez utisov na delovanje dunajske „Slovenije“, jasno se zrcalijo v zapiskih in listinah našega društva.

A dasi so bile razmere v društvu včasih napete, ostala je „Slovenija“ vedno zvesta ideji napredka, ideji Slovanstva! Zlasti od onega časa, odkar je skušala zanetiti nasprotna nam stranka v domovini politični spor i mej dunajskimi akademiki, odkar je peščica „nezadovoljnejšev“ osnovala „Danico“, oklenili so se naši visokošolci še z večjo ljubeznijo „Slovenije“, postali so, če mogoče, še jedinejši v svojih nazorih.

Če so nasprotniki naši mislili, da bode akcija, ki so jo započeli, rodila uspehe, da bode dijaštvo slovensko odpadlo od ideje napredka, varali so se zelo. Smelo lahko trdimo, da se je ravno vsled tega „Slovenija“ nekako učvrstila, nekako regenerirala.

Ne more biti naša naloga, natančno opisovati zgodovino ustanovitve „Slovenije“, ne moremo orisati njenega delovanja v dolgi dobi obstanka našega društva. Opozarjamo v tem oziru na „Spomenico“, katero je izdalo društvo o priliki petindvajsetletnega jubileja, ki je, dasiravno v kakem oziru pomanjkljivo, vendar v marsičem zanimivo, kolikor mogoče vestno sestavljeno delo.

V naslednjem nam bodi dovoljeno v kratkih potezih spominjati se najvažnejših dogodkov zadnjih petih let, ki so za razvoj našega društva pomembni.

Strašna katastrofa, ki je zadela v onih osodepolnih velikonočnih dneh (l. 1895.) belo našo Ljubljano, zbudila je, kakor povsod, tudi mej slovenskimi visokošolci misel, kako vsaj za prvi hip pomoči nesrečnemu mestu. Ta namera pa se je opustila v trenutku, ko se je ustanovil na Du-

naju velik pomožni komite, ki je svoje delovanje pričel na najširši podlagi. Saj bi bila napram tako uspešnemu delovanju pomožnega komiteja akcija „Slovenije“ postala iluzorna.

Prihodnje leto (1896) priredila je „Slovenija“ slavnosten komerz v „Lanner-Saal“ in ko je dobila „Glasbena Matica“ pod vodstvom našega Hubada na Dunaju nevenljive laborike, ko je zmagala v tujem, nemškem mestu tako sijajno pesem slovenska, tedaj je mej drugimi Slovani tudi „Slovenija“ pozdravljala mile naše slovenske goste, udeležila se je koncertov ter vseh prireditev v čast slovenskim pevcem.

A tudi senčnih strani moramo omenjati v tem času. Razmerje mej „Slovenijo“ in „Podpornim društvom za slovenske visokošolce“ že nekaj časa ni bilo nekaljeno. Dasi je slovensko dijaštvo hvaležno priznavalo veliko požrtvovalnost dunajskih Slovencev in vrlo delovanje podpornega društva, so vendar nastale okolščine, ki so privlekle slednjič do očitnega spora, do spora, kateri se je zanesel tudi v naše domače časopisje. To poglavje je morebiti najžalostnejše v zgodovini društva izza zadnjega časa. Z veseljem pozdravljamo toraj, da je prepir polegel, da je sedanje razmerje mej „Slovenijo“ in „Podpornim društvom“ zopet tako prijateljsko, kakor morebiti nikdar v prošlosti.

Leto pozneje (1896/97) praznovala je „Slovenija“ šestdesetletnico rojstva svojega častnega člana, pesnika in kritika Josipa Stritarja. Nameravali smo v proslavo tega, za razvoj našega slovstva veleslužbenega moža prirediti slavlje v večjem obsegu, ki naj bi bilo slično onemu, s katerim so proslavljali slovenski visokošolci in drugi dunajski Slovani dvajsetletnico njegovega literarnega delovanja. Stritar pa je v svoji skromnosti odklonil vsako šumno veselico. Prijateljski večer, katerega smo mu priredili, bil je zato še bolj prisrčen, starosta slovenskih pisateljev prepričan se je lahko, da je visokošolska mladina slovenska še vedno zvesta idejam, za katere se je boril z močjo in srčnostjo leva, da se zbiramo pod zastavo, katero visoko drži v desnici

LISTEK.

Osveta soproge.

(Povest iz življenja kitajskega ženstva.)

(Konec.)

Zaman se je trudil mož, da bi jo pomiril. Odgovorila mu je s solznimi očmi, da je mislila, da ji vse zaupa, a sedaj se je uverila, da ima skrivnosti pred njo, kajti njegov smeh je imel gotovo kak drug pomen. Hudovala mu je, zanemarjala je sebe, otroka, gospodinjstvo, svojemu soprogu pa ni privoščila nobene prijazne besede več...

Prešli so dnevi, tedni, meseci, mož jo je skušal z različnimi izgovori pomiriti, povedal ji je različno, samo resnice ne, toda ni se mu posrečilo pomiriti jo; nikdar več se mu ni prijazno nasmehljala. Vsa leta, odkar sta bila skupaj, mu je bila vedno mila in ljubezniva družica, zvesto je izpolnjevala svoje dolžnosti kakor žena in mati, a sedaj mu je grenila življenje radi muhe — kakor je dejal. Iskal je izhoda, kajti trpel je veliko... Kaj, ko bi ji vendarle povedal vso resnico? Saj je bila tako pametna ženica, morala bi izpredvideti, da je storil le iz prevelike ljubezni do nje ta greh! Dobro si je vse premislil, in ko se nikakor ni hotela ispametovati, porabil je neki tre-

notek, ko sta bila sama, ter ji je povedal resnico... Nasmehnila se mu je — po dolgih mesecih prvokrat — tako zapeljivo, da se je ojunačil ter ji pripovedoval natančno, kako ga je njeno ravnanje s krastčo spomnilo že davno pozabljenega prizora. Storil je namreč z njenim prvim možem prav tako, ker ni bilo sicer nikakor možno prilastiti si oboževano ženo...

Mlada žena je zakrila srd in grozo, s katero jo je navdalo možjevo pripovedovanje. Smehljala se mu je in kakor iz radovednosti ga je še dalje vpraševala ter tako izvedela vse podrobnosti grdega umora, katerega žrtva je bil nje prvi soprog.

„Mrtvi so mrtvi, naj v miru počivajo, a mi živimo in se hočemo življenja veseliti“, je dejala ter šla vesela po svojih opravkih. Že več tednov je ni videl mož tako veselo. Tistega dne je bila zopet povsem prejšnja izvrstna gospodinja ter skrbna soproga in mati. Lee je bil torej vesel, da ji je povedal resnico. Odslej ne bode nič več kalilo njiju srečnega zakona, ker je pokazala uprav filozofično mirnost, ko je izvedela za njegov sramotni čin. Bila je v resnici najdražestnejša ter najrazumnejša žena na svetu.

Še v isti noči pa, ko je mož spal, mu je zasadila meč v srce. Potem se je takoj

zavila v vrečo, si razplela lase, se opasala ter čula pri mrtvecu, kakor je bila to navada.

Bilo je že pozno v jutru, toda v spalnici zakoncev je vladala še vedno smrtna tihoča. To se je tašči čudno zdelo, zato je potrkala na vrata zaspancev, da bi ju vzbudila. Ker ni dobila odgovora, je — nič dobrega sluté — vstopila ter našla Leeja v krvi in na njegovi strani morilko.

Naznanila jo je takoj, in mlado ženo so zaprli. Na nje željo so bili pri sodni obravnavi navzoči vsi sorodniki obeh umorjenih soprogov.

V prisotnosti vseh je potem povedala strašno pripoved, kako je bila oropana svojega prvega moža. Ko pa je umolknila, jo je sodnik ganjen vprašal: „Ti si maščevala umor svojega prvega moža, a kdo naj maščuje umor drugega moža?“, tedaj je vzkliknila, „Zopet jaz!“, in predno ji je mogel kdo zabraniti, si je zasadila isti meč v lastno srce.

Ulomki.

Spisal Sevnican.

Uspeh.

Kaj je uspeh ali končni izid vsakega podjetja? Uspeh pomeni na tem čudnem planetu, nazivljanemu „zemlja“ vse! vse! vse! Naj se vojskovodja v bitki še tako

pregreši proti zdravemu razumu, proti vsem pravilom vojskovanja (taktike), da je le zmagovalec.

Najsi zmagovalec z najpredrznjejšo brutalnostjo tlači in uničuje vse pravice, dokler ima moč, vse podlo človeštvo ga občuduje in se mu hlina. Najdrastičnejši izglede iz novejših zgodovine sta nam oba Napoleona. Ko je stal Napoleon I. na vrhuncu svoje slave, je bil ravno tako podlega, sebičnega značaja, ko tedaj, ko je zdihoval kot jetnik na otoku svete Helene. A glej, ko je bil vsegamogočen zmagovalec — vsa Evropa ga je častila, občudovala, in so mu klečeplazili vsi vladarji, mogotci in narodi, a ko je bil uničen, takrat šele so ga proklinjali, ga zaničevali in ga nazivali razbojnika.

In Napoleon III. Če bi bil v noči od 1. do 2. decembra 1851. leta podlegel, ko so podkupljeni vojaki ubijali francoski narod po pariških ulicah, da je tekla curkoma nedolžna kri, nazivali bi ga največjega zločinca, a ker je bil končen izid „uspeh“, kako so se mu dobrihlikali, kak junak je bil cerkvi, državi in narodu!

Zgodovina.

Dostojnost zgodovine ni prikrivajenje in zamolčanje, ampak dostojna zgodovina zahteva, da se zatrobi na glas kosmata in gola resnica.

i stari i mladi napredni Slovenci. V spomin na ta večer je zložil Stritar pesem: „Slovenijanom“

„Slovenija“ je bila tekom tega leta zastopana kljub velikim zaprekam od strani slavnega rektorata pri odkritju Miklošičevega spomenika, katerega je naučno ministerstvo postavilo v spomin velikemu učnjaku v arkadah dunajskega vseučilišča; udeležila se je svečanega prenosa zemskih ostankov Kopitarja in Vuka Karadžića ter v znak pijetete položila na njiju krste lovorova venca s trakovi.

Veliki politični viharji, ki so pretresali lansko leto našo državo, ko se je zanesel politični boj vsled skrajne agitacije nemških nacionalcov iz parlamenta na ulico, viharji, ki so pretili ugonobiti tudi akademično svobodo, razburili so tudi sicer tako mirne slovenske akademike.

„Slovenija“, nepolitično društvo, se pač ni mogla spuščati direktno v tedanji zgolj politični boj, pač pa je posredovala, da so slovenski visokošolci, v zvezi z ostalimi slovanskimi akademiki, nastopili proti surovemu obnašanju dunajskih nemških visokošolcev. Slovenski akademiki udeleževali so se protestnih shodov, deputacij na rektorat in ministerstvo, a ko je terorizem nemških dijakov, katere so žalibog podpirali tudi nekateri profesorji, prekoračil že vse meje dopustnosti, ko so nas na vseučilišču proglasili „gostom“, tedaj so začeli slovenski akademiki zahtevati slovensko univerzo v Ljubljani ter tako vsaj posredno provzročili, da so se parlamentarni zastopi, da so se drugi mejnarodni faktorji jeli pečati s tem za kulturni razvoj našega naroda tako perečim vprašanjem. V teh kritičnih časih pa je „Slovenija“ sama vsled nastalih dejanskih razmer po dolgem prestanku zopet nastopila pred širše dunajsko občinstvo. Hotela je ravno pri hudih političnih viharjih, naperjenih proti Slovanom, pokazati, da tudi ona lahko dostojno zastopa čast slovenskega imena v tujini. Veliki koncert in sijajni ples, katerega je priredilo naše društvo, vspel je vsled požrtvovalnosti slovanskega občinstva v domovini in na Dunaji nad vse pričakovanje ugodno, saj je bila zastopana elita dunajskega Slovanstva.

Omeniti nam je pri tej priliki še večera, posvečenega spominu genijalnega pisatelja, kremenitega rodoljuba in blagega človeka, Janka Kersnika. „Slovenija“ se je ob tej priliki brzojavnim potom poklonila njegovi čestiti rodbini na Brdu.

Ideja prireditve dijaškega shoda v Ljubljani, katere se je sprožila že dobro leto popreje, je vsled nastalih razmer, zlasti radi tega, ker je postalo vprašanje glede ustanovitve slovenske univerze kar čez noč zopet aktualno, pridobivala vedno več navdušenih zagovornikov. Nam vsem so še v spominu krasni dnevi dijaškega shoda, saj je bil ta shod po preteku dolgega časa zopet sestanek vsega slovenskega dijaštva, saj je bil shod sijajna manifestacija za idejo socialnega napredka, človečnosti in duševne svobode!

V zahvalo za zasluge, katere si je pridobil za društvo ravno ob priliki dijaškega shoda, imenovala je „Slovenija“ gospoda ljubljanskega župana in deželnega poslanca Ivana Hribarja častnim členom ter priredila njemu in Aškercu slavnosten večer.

S tem smo podali v kratkih potezih sliko delovanja „Slovenije“ v teku zadnje petletne dobe. Prepričamo se lahko iz te slike, da je naše društvo v vseh važnejših vprašanjih dijaškega življenja dajalo slovenskim akademikom spodbudo, da je vodilo njih delovanje.

Omenjamo naj le še, da je „Slovenija“ sprejela poverjeništvu „Slovenske Matice“ in „Družbe sv. Mohora“ ter da je ravno vsled njene agitacije pristopilo znatno število novih členov našima prvima književnima zavodoma.

Neko kulturno misijo ima oposljevati „Slovenija“, saj ravno ona nudi slovenskemu visokošolcu priliko, da si utrdi značaj, da se poteza za kulturno in socialno omiko slovenskega naroda.

Tvorceča nekako vez mej drugimi slovanskimi društvi, si je pridobila „Slovenija“ na Dunaji mnogo simpatij, saj s svojim pevskim zborom nastopa skoro pri vseh slovanskih zabavah, saj je posredovala, če so se pojavila nasprotstva mej drugimi slovanskimi akademiki društvi. Iz teh

vzrokov je bila tudi naprošena v zadnjem času, prevzeti inicijativo za prireditev velike Puškinove slavnosti ob stoletnici njegovega rojstva.

Gotovo dejstvo je, da je izšla vsa sedanja narodna inteligencija naša, v kolikor se je šolala na dunajskem vseučilišču, iz „Slovenije“. Najboljši sinovi našega naroda, kateri so s svojega duha obilnimi darovi bogatili našo književnost, najboljši možje, ki se v javnem življenju bojujejo za naše narodne svetinje, ki v sedanji žalostnih političnih razmerah neustrašeno zastopajo idejo duševne samostojnosti, idejo napredka mej našim narodom, oklepali so se v času svojih študij „Slovenije“, delovali so v njen prosep.

Naše društvo v trenutku, ko se pripravlja, da 7. marca t. l. praznuje tridesetletnico svojega obstanka, lahko mirnim srcem gleda v bodočnost. Po svojem zvišenem geslu „Vse za narod in svobodo“ bode delovala „Slovenija“, ne meneča se za svoje nasprotnike, tudi nadalje zvesta svojim uzorom, odgojevala bode mlado razumništvo za resno, naporno delo, da bode narod slovenski lahko zadovoljen s svojim naraščanjem v času, ko upešajo našim sedanjim narodnim delavcem moči. Narodu našemu pomankuje na vseh poljih močij, dala nam osoda dobrih značajnih narodnih bojevalcev!

„Sloveniji“ pa kličemo ob tridesetletnici: „Vivat, floreat, crescat!“ —je.

V Ljubljani, 21. februarja.

K položaju.

Različni poslanci in listi razlagajo svetu svojo modrost o položaju, in navadno so vsi skrajno pesimistični. Velika večina pa ne ve povedati nič novega. „Nar. Listy“ so pisali parkrat že jako črnogledno ter so pripravljali narod celo na najhujše. „Politik“ se sklicuje na avtoritativni svoj vir, ki zatrjuje, da je stališče Thunove vlade slej ko prej nespremenjeno. Vlada si bo določila neki trmin, do katerega bo čakala nemškega programa, potem pa bo sklicala brez odlašanja češki deželni zbor. Ako opuste Nemci svoje abstinenco, potem se postavijo gotovo konkretna, i Nemci i Čehe zanimajoča vprašanja na dnevni red, katerih rešitev bo za nadaljni razvoj političnega položaja velikega vpliva. Ako pa Nemci v deželni zbor ne bodo hoteli vstopiti, potem se položi tudi njihov program ad acta in skliče zopet državni zbor, kjer se izvolijo delegacije. Ako bode vladal še potem v parlamentu nered, bode morala priti vlada z drugimi sredstvi. Tudi to avtoritativno poročilo ne pove nič novega, kajti da se mora sklicati državni zbor po sejah deželnega zbora radi volitev delegacij, je naravno potreba.

Kriza na Ogerskem.

Štiri leta je bil baron Banffy ministerski predsednik in imel je v tem času celo vrsto avstrijskih ministerskih predsednikov za tovariše. Včeraj pa je cesar sprejel njegovo demisijo ter mu izrekel znova svojo zahvalo za tolikoletno delovanje. Hkratu pa je pl. Szell sprejel nalogo, da sestavi v sporazumu z opozicijo novo ministerstvo. Szell se je danes odpeljal v Budimpešto, kjer začne nemudoma pogajati se z opozicijo. Baje so opozicijske stranke Szellu mnogo prijaznejše, kakor bi bilo misliti. Danes zvečer se Szell predstavi vladni liberalni stranki.

Novi francoski predsednik in stranke.

Monarhistični in antisemitski agitatorji prireajo v Parizu velike skandale in demonstracije proti Loubetu, njihovi listi pa hujskajo, groze ter blatijo novega predsednika. Antisemitje in monarhisti so demonstrante najeli ter jim plačali 2 do 3 franke na dan, samo da kričijo: „Pereat Loubet! Panama!“ Glavni vzrok tej veliki sovraštosti je, da je Loubet odločen republikanec ter somišljenik tistih, ki smatrajo revizijo Dreyfusove obsodbe za potrebno. Tega mu nasprotniki ne morejo odpustiti, zato uprizarjajo silovite skandale na trgih in ulicah. Nadejajo se, da bode Loubet že vsled teh izgrediv odstopil, kar se pa gotovo ne zgodi. Razburjenje v Parizu je splošno in veliko.

Preosnova grške armade.

Glavni vzrok, da so bili sicer junaški Grki v poslednji grško-turški vojni toll žalostno poraženi, je bil nedostatek discipline in premajhna strokovna izobraženost čast

nikov. Grška vlada je zato izdelala načrt, po katerem se izvrši reorganizacija vojske, in kralj Jurij je načrt že odobril. Po tem načrtu so glavne določbe: ustanovi se generalen štab po vzoru nemške armade, sestavi se intendantca z vsemi pomočnimi instituti, ki so manjkali v poslednji vojni, uvede se inspekcija čet in ustanovi se dve vojni šoli. Inspekcija in vojni šoli pod vodstvom inozemskih častnikov. Splošna vojaška dolžnost se bo strogo vršila. Vlada želi dobiti za učitelje avstro-ogerske in velikomanske častnike.

Dopisi.

Iz Postojne, 15. februarja. Dne 5. t. m. vršila se je volitev novega odbora tukajšnjega prostovoljnega gasilnega društva. Občnega zbora udeležilo se je 42 izvršujočih članov in pa zaupni mož, gospod župan Miroslav Vičič. Dosedanji načelnik, gospod Matija Petrič pozdravil je navzoče člane in gospoda župana, ter društvu razlagal zasluge tega gospoda za ustanovitev društva, čigar načelnik bil je mnogo let in katerega pokrovitelj in dobrotnik je ostal do današnjega dne. Slavil je omenjenega gospoda nadalje kot župana ter omenil, da je njega zasluge pripoznal naš presvitli cesar s tem, da ga je odlikoval povodom jubilejske slavnosti z zlatim križcem s krono. Spodbujal je nadalje društvenike k rednemu obisku šole in vaj ter rednemu plačilu prispevkov društveni bolniški blagajni ter končno pozval društvenike, naj navzočnemu gospodu županu zakličejo krepek „živio“. Po tem pozdravu povabil je društvenega tajnika, g. Fr. Starčeta, da poroča o delovanju društva v preteklem letu. Tajnik poročal je o delovanju društva, ter omenil tudi redke slavnosti, katero je tudi društvo slovesno praznovalo, namreč jubilejsko slavnost našega presvetlega cesarja, povzdigoval je zaslugo dosedanjega načelnika, g. Matije Petriča, katerega je odlikoval povodom omenjene slavnosti presvitli vladar s srebrnim križcem s krono v znak njegovega neumornega delovanja na polju gasilstva. Zatem poročal je blagajnik, gospod Maks Schäber o delovanju društvenih blagajni ter so pregledovalci računov priznali, da so račun v popolnem redu. Blagajnik je nato omenjal zasluge dosedanjega načelnika in izročil istemu v imenu dosedanjega odbora krasno diplomu. V imenu moštva vročil je s kratkim nagovorom tudi plezalec g. Janez Oblak načelniku diplomu v imenu moštva. Gospod načelnik se je za podeljeni diplomu ginjeno zahvalil. Potem se je vršila volitev. Plezalci so volili: g. Jurco Pavla, vodjo in g. Bizjaka Franceta, namestnikom. Škropilci so volili: g. Remica Frana vodjo in g. Niefergalla Cenkota, namestnikom. Varuhi so volili: g. Habjana Janeza, vodjo in g. Samso Adolfa, namestnikom. Načelnikom društva je bil voljen soglasno g. Matija Petrič in podnačelnikom g. Makso Schäber. Vodjarni brizgalni so bili izvoljeni: Šibenik Jožef, Žitko Jakob, Mekinda Anton in Perko Janez. Zaupnim možem so bili voljeni g. župan Vičič Miroslav, g. Krajgher Alojzij in g. Ditrich Anton. Pregledovalcem računov za društveno blagajno v tekočem letu so bili voljeni gg.: Oblak Janez, Mitri Anton in Šibenik Anton. Za bolniško blagajno gg.: Marinič Janez, Debevc Štefan in Verbič Matija. Gospod načelnik naprosil je zatem še dosedanjega tajnika, da bi to službo opravljal še nadalje, kar je slednji prevzel in opravljal obljubil.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 21. februarja.

— Osebnosti. Okr. šolski nadzornik g. prof. Fran Levec in učitelj na obrtni strokovni šoli g. Josip Vesel sta imenovana vladnima komisarjema za nadzorovanje obrtnih nadaljevalnih šol in sicer za dobo dveh let. — Zasebni inženergosp. Julij Polley v Trstu je imenovan višjim drž. inženierjem na Primorskem.

— Repertoar slovenskega gledališča. Še jedenkrat opozarjamo na današnjo prvo predstavo opere „Fra Diavolo“, ki se odlikuje po originalni godbi in z jako komičnimi prizori.

— Društvo zdravnikov na Kranjskem ima v soboto, dne 25. februarja ob 7. uri zvečer v hotelu pri Maliču slavnostno sejo. Dnevni red. I. Razdelitev Löschnerjeve ustanove. II. Predsednik pozdravi v imenu

zdravniškega društva odlikovane kolege: dr. Bocka, E. Globočnika, dr. Kopivo, M. Morscherja, dr. Pavliča, dr. Štajmerja. P. n. društveniki blagovolé naj, če je le mogoče, vdeležiti se te slavnostne seje, da se pokaže celokupnost zdravniškega stanu tudi na vnanje.

— „Slovensko planinsko društvo“ je imelo sinoči svoj občni zbor, katerega se je udeležilo jako mnogo društvenikov. Zborovanje je otvoril društveni načelnik, prof. Orožen z ogovorom, v katerem je mej drugim povedal, da namerava češka podružnica „Slovenskega planinskega društva“ zgraditi na severni strani Grintovca planinsko kočjo, Soška podružnica pa na Humu. O društvem delovanju v minoletem letu je poročal tajnik g. Hauptmann, o denarnem stanju pa blagajnik gosp. Lindtner. Društvo je imelo lani 3304 gld. 64 kr. dohodkov in 3270 gld. 95 kr. izdatkov. Društveno premoženje znaša 6250 gld. V odbor so bili izvoljeni gg.: dr. Foerster, Hauptmann, prof. Laharnar, Lindtner, profesor Macher, Mandelj, Mikuž, prof. Orožen in Verovšek; zaslužni načelnik Savinske podružnice, nadučitelj g. Fran Kocbek v Gornjem gradu pa je bil soglasno izvoljen častnim členom.

— Z Bleda se nam piše: Kako skrbno deluje naše županstvo s klerikalno večino obč. odbora, o tem dobimo vsak dan novih dokazov. Čez Bohinjsko Savo na Mlinem imajo občani svoj most. Na tem mostu se je pred nekaj dnevi posestniku Anželnu vdrla kobila. Padla je v Savo in poginila. Toda mar je naši prečastiti duhovščini, ki ima občino v rokah, če imajo posestniki vsled zanikarnosti županstva škodo! Ravno drugi dan po tej nezgodi je bila občinska seja in v občinskem odboru imata gospoda župnika prvo besedo. G. župnik Mrak je s hvalevredno hrabrostjo zavrnil neki nemški dopis, s pristavkom, da se morajo od uradov zahtevati slovenski dopisi. To je popolnoma prav, a naj gospod župnik tudi v svojem uradu zahteva slovenskih uradnih dopisov. Če pa kdo sam v svojem uradu sprejema nemške dopise in uradom nemški dopisuje, se ne sme čuditi, če se njegova odločnost v občinskem odboru ne smatra za pristno. Da bi bil kateri župnik poprašen, kdo je kriv zgoraj omenjene škode, kdo je dolžan skrbeti, da se take nezgode prepreči, tega nismo čakali. Gospodoma župnikoma kot občinskima odbornikoma je samo za konsumno društvo. Za to društvo je bilo sila dela in korakov; da bi gospodje le majhen del te delavnosti posvetili občinskim zadevam, bi se omenjena nesreča ne bila zgodila. Pa kaj hočemo! Vse je le božja volja!

— Obrtno gibanje v Ljubljani. Tekom meseca januarja pričeli so v Ljubljani izvrševati obrt in sicer: Kornelij Gorup, Dvorni trg št. 3, bančno in komisijko poslovanje; Schneider & Verovšek, Dunajska cesta št. 18, trgovino z železnino; Jakob Leskovec, Opekarska cesta št. 54, prodajo piva v steklenicah; Anton Putrich, Dunajska cesta št. 7, trgovino z biciklji in svetili; Marija Seliškar, Pogačarjev trg, malo trgovino z devocionalijami in medicarskim blagom; Marija Petrič, Pogačarjev trg št. 2, trgovino s krojnimi in drobnim blagom ter cveticami; Franc Kasper, sv. Petra cesta št. 22, trgovino s pohištvom; Ana Oblak, Križevniške ulice št. 7, prodajo sodovice; Maks Veršec, Kongresni trg št. 16, bančno podjetje; Marijana Kosec, Mestni trg, malo trgovino z žitom, sočivjem in sadjem; Alojzij Sušnik, Vodmat št. 94, trgovino z mešanim blagom; Marija Kern, Pogačarjev trg, prodajo lončene posode; Ivan Podboj, Vodmat št. 55, trgovino z živili in žensko obleko; Franc Rojc, Metelkove ulice št. 5, prodaja premoga; Marija Bremšak, Poljanska cesta št. 35, prodajo lončene posode; Marija Golar, Mestni trg, prodajo živil; Konrad Schumi & Comp., Špitalske ulice št. 9, trgovino z manufakturnim in drobnim blagom ter krojaškimi potrebščinami; Kalist Pontello, Križevniške ulice št. 6, tlakarski obrt; Josip Jebačin, Krakovski nasip št. 4, trgovino s špecerijskim blagom in žganjem; Jožefa Čeh, Karolinska zemlja št. 26, branjarijo in prodajo piva v steklenicah; Franc Lovše, Čevljarske ulice št. 1, mesarski obrt; Ludovik Krema, sv. Petra cesta št. 27, fotografski obrt; Jakob Debeljak, Wolfove ulice št. 8, mehanično delavnico za popraviljanje strojev in livarno medenine; Karol Lexander, Kolo-dvorske ulice št. 24, trgovino z mešanim

blagom; Neža Pavšner, Mestni trg, prodajo živil; Marjeta Gorjup, Predilne ulice št. 8, gostilničarski in krčmarski obrt; Elija Predovič, Poljanski trg št. 5, trgovino s mesom in špehom. — Odpovedali, oziroma faktično opustili pa so obrt in sicer: Josip Strebar, Čevljarske ulice št. 1, mesarski obrt; Franc Čeh, Karolinska zemlja št. 24, mizarski obrt; Franc Pavšner, Vodnikov trg št. 4, krojaški obrt; Andrej Doktorič, Jurčičev trg št. 4, trgovino z urami; Jera Narobe, Medarske ulice, prodajo lončene posode; Ivan Merluzzi, Krojaške ulice št. 6, slaščičarski obrt; Alojzij Pirnat, Kolo-dvorske ulice št. 24, trgovino s specerijskim blagom. — Nova obrtovališča so ustanovili: Karol Planinšek, Dunajska cesta št. 8, trgovino s specerijskim blagom; Karol Žužek, Florijanske ulice št. 22, pekarijo. — V zakup so vzeli: Marija Dachs, Florijanske ulice št. 32, gostilno Marije Sagor; Maksimilija Oroszy, Komenskega ulice št. 38, gostilno Petra Emicha; Franc Koželj, Komenskega ulice št. 14, gostilno katoliškega društva rokodelskih pomočnikov; Franciška Miculinič, Cerkvene ulice št. 19, gostilničarski obrt Ivana Hrena.

— **Gostovanje gospe Marije markize Strozzi-Ružičke.** V petek, 24. t. m. bo igrala prva herojina zagrebskega gledališča, gospa Marija markiza Strozzi-Ružička na slovenskem odru naslovno vlogi v žaloigri „Marija Stuart“.

— **Ivan Kunšič,** umrli modroslovec na Dunaju, je bil jako delaven mladenič. Spisal je že več filoloških razprav in člankov, katere je objavil deloma „Ljubljanski Zvon“ deloma „Slovenska Matica“. Tudi „Slovenskemu Narodu“ je bil nekaj časa sotrudnik. Izvestno bil postal mladi, simpatični mladenič trudoljuben mož, ki bi marsikaj storil na polju slavistike.

— **44 let v deželni zavodih za umobolne.** Dne 19. t. m. umrl je v blaznič-hiralnici pri sv. Jožefu 79 let stari samski pekovski pomočnik Janez Bernot iz Ljubljane, ki je bil 16. oktobra 1855. leta, toraj pred 44 leti, premeščen iz bolnišnice v staro ljubljansko blaznico. Bil je paranoikar, njegove boleste domišljije vrtilo so se v precej ozkem kolobaru, domišljjal se je, da je posestnik neke hiše in pekarnice na Poljanski cesti, a hudobni ljudje mu branijo dobiti to posest v roke. Sicer je bil veseljak, burkast, malokdaj razburjen, kričeč, dela se ni lotil nobenega. Preživel je vse stadije zgodovinske deželne blaznice, bil je v vseh zavodih, katere je morala dežela ustanavljati tekom let, iz ljubljanske stare blaznice prišel je v sedaj že podrti hišo tik Marijanišča, odtod v prislino delalnico, kjer je bilo več let do 100 umobolnih nastanjenih, pozneje v deželno blaznico na Studencu, končno v blaznič-hiralnico pri sv. Jožefu. Šele od leta 1898. sem ni mogel več zapustiti postelje, ker je oslepel in tako oslabe, da ni mogel več hoditi brez podpore. Dežela potrosila je za njega oskrbovalnine 9806 gld. 85 kr., toraj skoraj 10000 gold.; preživel je v blaznici 15.984 dni.

Dr. v. B.-T.

— **Tat v deželnem gledališču.** Opetovano se je prigodilo, da so se v garderobi v deželnem gledališču izvršile tatvine. Zadnjo soboto je bil spet vzet nekemu pevcu zbora petak, toda takrat so tatu prijeli. Bil je brivski pomočnik, Viljem S., na katerega je sploh letel sum, da je izvršil tudi druge tatvine. Ko so ga prijeli in odvedli v zapor, imel je pri sebi le 24 kr., kar je manjkalo do goldinarja, bil je zapravljen, štiri goldinarje pa je bil skril na oknu v gledališču, kjer so se včeraj našli.

— **Slepar.** Po Ljubljani klatil se je v minulem tednu neki agent, ki je prodajal čistilno vodo, katera pa je bila ponarejena. Rekel je, da je zastopnik tvrde A. Schmidt v St. Galenu. Ko pa so se nekateri kupci obrnili v St. Galen, izvedeli so, da take tvrde tamkaj ni.

— **Žganje ga je ubilo.** Oženjeni kajžar Lovro Miš v Krtini ni bil vreden svojega imena. Prava miš je trezna živalica, Lovro Miš iz Krtine pa je bil pijanec. Sedaj je šel Lovro Miš v Krtovo deželo, kjer ne bo več srkal sladkega jeruša. Zadnjikrat se je z njim napajal 13. t. m. Ta dan je prišel v Cajerjevo gostilno v Krtini in ker ni imel potrebnega drobiža, da bi si bil kupil pijače, je moledoval okoli gostov, naj mu je kupijo. Mož ni zaman govoril. Posestniški sin Franc Brinovec, ki pa

bržčas ne dela svojemu imenu take sramote, kakor jo je delal Lovro Miš, je žežjemu kajžarju kupil 1/2 žganja. Lovro Miš je žganje takoj izpil. Opijanilo ga je tako, da so ga morali iz sobe odnesti. In nesli so ga v hlev, kjer je nekaj ur pozneje umrl, ne da bi se bil zavedel.

— **Petelin in biciklist.** Z velikim ponosom peljal se je v nedeljo neki ljubljanski kolesar skozi Vič. Nakrat je izpod Novekovega poda pritekel petelin in se zakadil v kolo. Kar zahreščalo je in se vse skupaj na mestu zavrtelo: petelin, kolo in ubogi kolesar... Da, na Viču so petlini še hudi.

— **Zgodovinsko-zemljepisnega kluba „Šumadije“ v Pragi XI.** redna seja se vrši v četrtek, dne 23. svečana ob 7. uri zvečer. Na vzporedni sta predavanji: „Junaki v slovenski narodni pesni“ in „Finančne razmere 17. in 18. stoletja v Krškem“.

— **Z Vranskega** se nam piše 19. februarja: Narodna čitalnica na Vranskem priredila je na pustno nedeljo kostumni venček in gledališko „igro „Šolski nadzor-nik“. Vi meščani, navajeni takih rečij, pač ne boste prilegali temu Bog ve kajšnega pomena — a pri nas na deželi je to drugače. Koliko se je treba tukaj truditi, da se priredi le količkar veselice, ve le tisti ki med nami živi. In vendar so veselice z dežele posebno tukaj za nas toliko kulturnega pomena, da mi gospod urednik ne smete odreči skromnega prostorčka, da nekoliko pohvalim naše pridne diletante, ki požrtvovalno, vključno mnogovrstnim zaprekam in nasprotnostim prirejajo narodne igre. Če omenim, da sta naša Katra in Jelica igrali in peli izborni, še misliti ni, da hočejo konkurirati z Vašo primadono in Vašo subreto, pa toliko že smem s ponosom omeniti, da sta te dve za naš kraj več, nego Vaše izborne soliste za Vaše stalno mesto. Če sem pa pretiral naj pretiravam še nadalje. Gospodje naši igralci so se pridno naučili svoje vloge in naravno prednašali — seve to je pri vas vse bolje, pa še nekaj naj rečem: Naša čitalnica je bila natlačeno polna in vsa „židana“? — tudi nekoliko, gotovo pa židane volje. Pišite mi, kako je pri Vas? Peli smo tudi nekaj in še nekaj pesmi sami zložili — o pardon, sedaj pa neham sicer me zafrknete. Zato se Vam priporočam ter — končam.

— **Najdeno truplo.** Posestnik Štefan Natlačen iz Mave pri Vipavi je dne 17. t. m. našel na svoji njivi mrtvega novorojenca. Obdukcija je pokazala, da je bil otrok že mrtev na svet prišel. Sumi se, da ga je povila neka blazna beračica, katero so že prijeli.

— **Modras v februarju.** V Preserji je dne 19. t. m. ujel neki posestnik velikega, nad jeden meter dolgega modrasa, koji se je grel na prekosolnčji. Modrasa, ki je izvanredno lepo pisan, ter ima prav velik izrastek na glavi, imajo sedaj v steklenici.

— **Kinematograf „Excelsior“.** Jutri, v sredo 22. t. m. se začne predstave s kinematografom „Excelsior“, s katerim so se prirejale predstave v največjih evropskih mestih. O tem kinematografu so priobčili listi najlaskavejše ocene.

— **Brzjavni in telefonski promet meseca januarja 1899.** Na c. kr. brzjavljnih postajah tržaškega poštnege ravnatelstva bilo je meseca januarja 1899, in sicer na Primorskem oddanih 45.439, došlih 51.051, tranzitujočih 125.828, skupaj 222.318 brzjav; od teh jih odpada na Trst sam: oddanih 31.471, došlih 35.262, tranzitujočih 115.612, skupaj 182.345 brzjav; na Kranjskem oddanih 6213, došlih 7630, tranzitujočih 12.030, skupaj 25.933 brzjav. V interurbanem telefonskem prometu bilo je v isti dobi: v Trstu 1794, v Opatiji 364, v Pulju 111 in v Ljubljani 207 pogovorov; v lokalnem prometu govorilo se je: v Trstu 250.000krat, v Pulju 7353krat, v Gorici 3813krat, v Opatiji 1657krat in v Ljubljani 12.190krat.

* **Ne pušite drama-cigarete!** Ker sta se pripetili v kratkem času dve nesreči pri kadenju drama-cigarete, ki imajo v sebi kapsule, ter je nekemu taka cigareta prinesla smrt, drugega pa je ranila, je — kakor poročajo iz Trsta — prodaja nevarnih drama-cigarete prepovedana.

* **Andrée.** Poročila o treh najdenih truplih, o katerih se je mislilo, da so Andrée in njegova dva tovariša, so bila brž-

čas zopet izmišljotina. Ruski zunanji minister, grof Muravjev je namreč dobil dne 16. t. m. od policijskega ravnateljstva iz severnega okraja Jenissejskega brzjavko, da vesti o najdenem Andréeju — kolikor so pokazala dosedanje preiske — niso istinite, ter da se nadalje preiskuje.

* **Ples brez gospodov.** Monakovsko društvo umetnic priredi vsako leto majhen ples brez plesalcev. 9. t. m. pa so priredile umetnice prvič sijajen kostumen bal, na katerem ni bilo nobenega moškega, celo mesto natakarev so stregle natakare. Neki umetnik je hotel — preoblečen v žensko — vtihotapiti se mej to čisto žensko družbo, toda bistré oči odbornic so ga že pri vhođu spoznale in odslovile. Pač pa je bilo mnogo umetnic v moški obleki, ter se je tako navdušeno plesalo, da ni sedela nobena dama. Čisti dohodek bala se porabi za umetniški dom monakovskih umetnic.

Književnost.

— **„Učiteljski Tovariš“.** Št. 6. Vse-bina: Preosnutev naših pedagoških listov. — Francišek Levec. — Tretja slovenska petrazrednica v Ljubljani je nujno potrebna! — Jos. Ciperle: Kulturne slike s Kranjskega. XXX. občni zbor „Slovenskega učiteljskega društva“. — Naši dopisi. — Vestnik. — Uradni razpisi učiteljskih služeb.

Telefonična in brzjavna poročila.

Položaj.

Dunaj 21. februarja. Vsi češki listi prijavljajo danes z avtoritativne strani inspirirana poročila glede političnega položaja. Po teh poročilih so izginile vse, vladi in desnici preteče nevarnosti. Vlada in desnica stojita tako trdno kakor kdaj, zlasti se je tudi zboljšalo razmerje mej desnico in nemškimi klerikalci in to vsled gibanja „Proč od Rima“, tako da so vsi dvomi o stabilnosti vlade in desnice neutemeljeni.

Samomor.

Dunaj 21. februarja. Sin g. Schemerla, dvornega svetnika pri deželni vladi v Ljubljani, se je danes ponoči v kavarni Schulz v VIII. okraju ustrelil. Malo po polnoči zadonel je v kavarni strel. Gostje so prestrašeni skočili k dotičnemu oknu in našli tam umirajočega mladega moža, ustreljenega v sence. Navzočni člani „Saxonije“ so ga agnosirali kot jurista Petra Schemerla. Pokojnik, sicer marljiv dijak, je bil zašel v finančialne kalamitete, katere so mu vzele ves pogum. Pred nekaj dnevi si je kupil revolver in ga pokazal svoji gospodinji, neki gospe Klečan, rekši: s tem revolverjem se ustrelim. Gospodinja ni smatrala te izjave za resno, pa je vender rekla, da bi ji bilo strašno hudo, če bi se kdo v njenem stanovanju usmrtil. Bržčas je bilo to povod, da se je Peter Schemerl v kavarni ustrelil. Sinoči je Peter Schemerl v svojem stanovanju sežigal razna pisma. Na vprašanje gospodinje, če sežiga ljubavna pisma, je odgovoril z veliko resnobo: Ne, ljubavnih pisem sploh nimam. Ob 10. uri je prišel v imenovano kavarno, pa se ni vsedel k svojim tovarišem, ampak v kot pri oknu. Nekateri tovariši so prišli k njemu, a on jih je odslovil, češ, naj ga pusté v miru, ker je jako slabe volje. Zagrnil je na to vhod v dotični kotichek s svojo vrhno suknjo in tam sameval dokler se ni ustrelil. Našli so pri njem troje pisem. Jedno je bilo naslovljeno na očeta, drugo na strica, vpokojenega majorja v Ljubljani, tretje pa na tovariša Rajakoviča. Kakor kažejo policijske poizvedbe, je bil dolg v malenkostnem znesku 60 gld. vzrok, da si je mladi mož končal življenje.

Ogerska kriza.

Dunaj 21. februarja. Banffy in Fejervary sta bila danes zopet v avdijenci pri cesarju in sta se popoldne odpeljala v Budimpešto. Ministerstvo vodi vlado še nadalje, dokler Szell ne sestavi novega kabineta.

Budimpešta 21. februarja. Szell je že začel pogajanja z opozicijskimi strankami. Vsi listi so mnenja, da ne bo našel nikakih težav in da bo še ta teden v položaju, stopiti pred krono s konkretnimi nasveti glede sestave novega ministerstva.

Budimpešta 21. februarja. „Budapesti Hirlap“ prijavlja interview z grofom Apponyjem in Franom Kossuthom. Apponyi

je rekel, da pozdravlja njegova stranka imenovanje Kolomana Szella z velikim zadovoljenjem. O fuziji te stranke z liberalno stranko sicer ni možno govoriti, ali Szellova oseba je stranki zadostno jamstvo, da se bo vladalo pravično. Tudi Kossuth se je izrekel o Szelu jako ugodno ter izjavil, da bo kmalu zopet red v parlamentu.

Feliks Faure †.

Dunaj 21. februarja. Knez Montenuovo, ki bo zastopal cesarja pri pogrebu umrlega prezidenta Feliksa Faurea, se je odpeljal danes v Pariz.

Pariz 21. februarja. Po burni debati je parlament dovolil za pogreb Feliksa Faurea 240.000 frankov.

Jezuitski milijoni.

Petrograd 21. februarja. List „Sin otečestva“ poroča iz Pariza, da so bili jezuitje dali pred kratkim monarhistom več milijonov, da nadaljujejo boj proti republiki, a vzlic temu je igra zanje izgubljena, ker v trenutku Faureove smrti niso bili pripravljeni na preobrat.

Cosas de Espana.

Madrid 21. februarja. Radi odstopa Filipin je prišlo v parlamentu do viharne razprave. Grof Almena je obžaloval, da še ni bil noben general obešen, češ, generali so krivi nesreče, ki je zadela Španko. Dva generala sta vojsko zagovarjala, a grof Almena jima je odgovoril, da ima dokazov za korupcijo, strahopetnost in nesposobnost generalitete.

Amerika.

Washington 21. februarja. Vlada je odredila odpust 10.000 postovoljcev, vsled česar šteje stalna vojska zdaj še 110.000 mož.

Washington 21. februarja. Reprezentantska zbornica je z 219 proti 34 glasom sprejela zakon, po katerem je Španki za odstop Filipin plačati 20 milijonov dolarjev.

Omadeževan.

(Povest iz Nizozemske.)

(D dalje.)

Roza je umolknila. O svojih skrbih in svojih težavah ni upala v tem trenutku govoriti — saj Asta je imela svoje. Posledice nepremišljenega gospodarjenja zdele so se ji grozne. Le jedno ji je bilo jasno: ali je Asta svojega moža tako slepo ljubila, ali pa se je žrtvovala zanj iz napačne sramožljivosti. Naj si bode že to ali ono, oboje je bila nesreča, bilo prežalostno, ker baron bi bil prav lahko s tem izhajal, kar je imel.

„Saj dobimo ob četrletju zopet namemščino, potem se bo vse poravnalo,“ je Asta zopet pogovor začela.

„Če imata še toliko dolga poplačati,“ je odgovorila Roza, „potem ostanek ne bo nikakor mogel zadostovati.“

„Ne pozabi popolnoma, da ima moj mož tudi izvanredne dohodke. Šele v jeseni je dobil skoraj pettisoč mark.“

„On je dobil? Pa menda vendar ne pri igranju?“

„Kaj še! Pri dirki!“

„Je-li to mogoče?“ zakliče začudena Roza. „To bi pa človek vendar pomisliti mogel, da možnosti tolike svote dobiti, stoji jednaka možnost nasproti, ravno tolike ali še večje svote izgubiti.“

Bil je skrajni čas ta razgovor končati. Asta, ki je postala od trenutka do trenutka bolj nemirna, se je prav oddahnila, ko je čula zunaj možev glas. V naglici prišla je Rozine roke ter proseč šepetala: „Kaj ne, Rozika, da očetu nič o tem ne poveš!“ Potem je hitela svojemu možu naproti.

Ta je rekel, da mora takoj zopet iti. „Veš, Asta, jaz sem dolgočasni baronovski Hennstedt obljubil, odzvati se njenemu povabilu na večerjo. Saj si lahko misliš, kako nerad to storim, a ni mi bilo mogoče se ogniti.“ In k Rozi obrnivši se: „Treba malo ozir jemati; kupi namreč vso peso mojega posestva.“

Roza ni tega prav razumeti mogla; saj posestvo je bilo vendar v najem oddano. Tudi Asta je bila kmalu svojo mirnost zgubila. Bila je očitno iznenadena, da se baron vključno Rozine navzočnosti ni dal ustaviti. A bil je že zopet zunaj in hitel v spalno sobo, da se preobleče.

Zdaj je Roza vstala ter mislila oditi, a Asta je ni pustila. Potrudila se je, slabe utise zopet izravnati.

„Nasprotno, Rozika, ostani še tu,“ prosila je. „Moj mož ne izostane delj, kakor mora, to vem gotovo, in medve se mej tem

še kaj pomenive. Saj Te itak malokdaj vidim."

Roza se je zopet vsedla. Zdelo se ji je naravno, da jo je sestra za trenutek samo pustila; izgovora, s katerim je Asta k svojemu možu šla, niti treba ni bilo.

(Dalje prih.)

Listnica uredništva.

Gosp. „Litijski“ v X.: Anonimnih dopisov ne sprejemamo. — Gosp. F. R. v Hrastniku: „Rokovnjači“ pridejo še na vrsto.

Condurango Malaga vino

(želodec krepčujoče vino).

Sunja, 23. septembra 1898.

Blag. gosp. M. Leustek, lekarnar v Ljubljani. Rad priznam, da je Vaše Condurango Malaga vino pristno. Deluje posebno dobro pri želodčni boli, krepči telo, lajša in vzbuja slast do jedij.

Dr. J. Polnegovič, obč. zdravnik.

Spominjajte se dijaške in ljudske kuhinje pri igrah in stavah, pri svečanostih in oporokah, kakor tudi pri nepričakovanih dobitkih.

Umri so v Ljubljani:

Dne 19. februarja: Marija Felber, 7 mes., skladiščnega mojstra hči, Resljeva cesta št. 23, božjast.

V deželni bolnici:

Dne 17. februarja: Marija Lukman, užitninskega paznika hči, 2½ leta, davica. — Frančišek Perhnik, berač, 75 let, ostarelost.

V hiralnici:

Dne 19. februarja: Jernej Pene, krojač, 68 let, mrtvoud.

Dne 20. februarja: Ivan Bernot, pekovski pomočnik, 74 let, ostarelost.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,3 m. Srednji srčni tlak 736,0 mm.

Februar	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
20.	9. zvečer	738,4	3,4 sr.szhod	jasno		
21.	7. jutraj	737,9	-2,8 sr.sever	jasno		
	2. popol.	738,3	5,8 sr.szhod	oblačno		0,0 mm

Srednja včerajšnja temperatura 3,3°, normale: 0,3°.

Dunajska borza

dne 21. februarja 1899.

Skupni državni dolg v notah.	101 gld. 40 kr.
Skupni državni dolg v srebru.	101 „ 05 „
Avstrijska zlatna renta.	120 „ 35 „
Avstrijska kronska renta 4%.	101 „ 70 „
Ogerska zlatna renta 4%.	119 „ 95 „
Ogerska kronska renta 4%.	97 „ 85 „
Avstro-ogerske bančne delnice.	923 „ 25 „
Kreditne delnice.	368 „ 25 „
London vista.	120 „ 40 „
Nemški drž. bankovci za 100 mark.	58 „ 97½ „
20 mark.	11 „ 78 „
20 frankov.	9 „ 55½ „
Italijanski bankovci.	44 „ 40 „
C. kr. cekini.	5 „ 67 „

Vse vrednostne papirje preskrbuje BANKA MAKŠ VERŠEC, Ljubljana, Šelenburgove ulice 3.

Baron Dumreicherjeva

špiritna drožna tovarna in rafinerija v Savskem Marofu na Hrvatskem

priloga svoje

obče znane, najboljša in mnogokrat odlikovana

droži

(Bäckerhefe).

Glavno zalogo za Ljubljano in deželo imata

Peter Strel, vinski trgovec

Ljubljana, na Mestnem trgu št. 3, in

Karol Laiblin 1731-16)

v Vegovih ulicah št. 8.

Spretnega, solidnega

potovalnega agenta

za vse zavarovalne stroke išče pod ugodnimi pogoji tukajšnji glavni zastop na Kranjskem že dobro vpeljane zavarovalnice.

Lastnoročno pisane ponudbe naj se pošiljajo pod „Akvizitir“ upravnistvu „Slov. Naroda“.

(344-1)

K sezoni

priloga svojo veliko izber navadnih do najfinjših otročjih vozičkov po izdatno znižanih cenah.

Razprodaja

traja samo še do 6. sušca t. l.

Zunanja naročila z naznanilom približne cene efektujejo se s povzetjem. (340-2)

M. Pakič, Ljubljana.

Tomo Tollazzi

v Logatcu

priloga svoja raznovrstna, pristna

isterska vina

črna in rumena, cena od 17 do 23 kr.; dalje pravi isterski tropinovec zadacen po 80 kr. liter. (224-7)

Na zahtevanje pošlje tudi vzorce.

Dr. Friderika Lengiel - a

Brezov balzam.

Že sam rastlinski sok, kateri teče iz breze, ako se navrti njeno deblo, je od pamtveka znan kot najizvirnejše lepilo; ako se pa ta sok, po predpisu izumitelja pripravi kemičnim potem kot balzam, zadobi pa čudovit učinek.

Ako se namaže zvečer z njim obraz ali drugi deli polti ločijo se že drugi dan neznatne luskinje od polti, ki postane vsled tega čisto bela in nežna.

Ta balzam zgleda na obrazu nastale gube in kožave pike ter mu daje mladostno barvo; polti podeljuje beloto, nežnost in čvrstost; odstrani kaj naglo pege, žoltavost, ogerce, nosno rdečico, zajedne in druge nesnažnosti na polti. — Cena vrču z navodom vred gld. 1-50. (10-4)

Dr. Friderika Lengiel - a

BENZOE-MILO

Najmilejše in najdobrodejnejše milo, za kožo nalašč pripravljeno, 1 komad 60 kr. Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trnkoczyja lekarni in v vseh večjih lekarnah. — Poštna naročila vzprejema W. Henn, Dunaj, X.

Avtomatični lovilci za mušine.

Za podgane gld. 2.—, za miši gld. 120. Lové brez nadzorstva po 40 v jedni noči, ne puščajo nobene nečistosti in se postavljajo zopet sami. Povsod najboljši vspehi. Pošilja se proti povzetju. (302-2)

M. FEITEH, Dunaj, II., Taborstrasse 11/B.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1898. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 5 m. po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selthal Ausse, Solnograd; čez Klein-Beifing v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. jutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selthal v Solnograd; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomast, Bregenc, Curih, Genevo, Paris, čez Klein-Beifing v Steyr, Linc, Budejevice, Plasenj, Marijine vate, Heb, Francove vate, Karlove vate, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Proga v Novo mesto in v Kečevje. Mešani vlaki: Ob 6. uri 15 m. jutraj, ob 12. uri 55 m. popoldne, ob 6. uri 30 m. sveder. — Prihod v Ljubljano j. k. Proga iz Trbiža. Ob 5. uri 46 m. jutraj osebni vlak s Dunaja via Amstetten, in Lipakoga, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Planja, Budejevice, Solnograda, Lince, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomasta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Lince, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne osebni vlak s Dunaja, Ljubna, Selthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. sveder osebni vlak s Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — Proga iz Novoga mesta in Kečevja. Mešani vlaki: Ob 8. uri 19 m. jutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 35 m. sveder. — Odhod iz Ljubljane d. k. v Kamnik. Ob 7. uri 23 m. jutraj, ob 3. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. — Prihod v Ljubljano d. k. iz Kamnika. Ob 6. uri 56 m. jutraj, ob 11. 8 m. popoldne, ob 6. uri 10 m. (1)

Odlikovan na razstavah: Velike Meširice, Holešov, Prostějov, Prerov, Tisnov, Humpolec.

Potrebnost in koristna darila za vsako priliko!

Čestiti kršćanski specialni zavod za platno!

Sveji k svojim!

Viljem V. Vejman

izdelovalec platnenega, pavlatnega in damastnega blaga

v Prostějovem na Moravi

priloga lastne tkanine izdelke na roke po zmernih cenah in najboljši kakovosti: cele platnene domače in belene platne vseh širokosti in finosti, platne za platno do 240 cm., damaste: gradie, namizne prte in blago, obrisače, servijete, bele in barvane za 6, 12 in 24 oseb, otirače, platnen in pavlatn kanefas, robce, bele in barvane, platnene, pavlatne in svilnate, inlet in angin za sipe, oksford, kizet, oblečni pralni sefir in kotake blaga za damaste obleke, platna: pavlatna, ruska, za žimnice, slamnike, z-šrove itd., trilhe, šifon, floridas, kreton, piké, barhent, satin, brilantin itd., itd.

Ugodna darila (1953-26)

in potrebe za gospodinjstvo.

Lastni izdelek.

Trgovcem se blago ne pošilja.

Kot strokovnjak in samodelovalec lahko najboljše postržem.

Vzorci in ceniki na zahtevanje.

Naročeno blago pošilja se le po poštnem povzetju.

Poseben oddelek za razpošiljanje pod osebnim vodstvom.

Opreme za neveste od 50 gld. do 2000 gld. so vedno v zalogi.

Reform sifoni.

Reform sifoni.

Dr. Wagner & Comp.

združene tovarne kot komanditna družba.

Dunaj XVIII., Schoppenhauerstrasse št. 45.

Večkrat odlikovana in največja specialna tovarna na kontinentu izdeluje kot

specijaliteto:

avtomatično delujoče stroje za sodovo vodo, ki izdelujejo vsako uro 50 do 1200 sifonov s tekočo ogljikovo kislino.

Zavod za popolno upravo in oskrbovanje tovarn za sodovko in mineralne vode najnovejšega in najboljšega sistema. Z našimi patentovanimi stroji za sodovko stane 6 sifonov

jeden novčič.

Izvaša se v ogromnih množinah v vse dežele sveta. Aparati za mineralne vode od 50 gld. av. v. naprej. Izdelovanje plovih pritiskalnih aparatov s tekočo ogljikovo kislino. Nevi in proti storihi zavarujoči so naši Reform sifoni, zakonito zavarovani v vseh kulturnih državah.

Cenike in prevdarke stroškov pošilja na zahtevanje gratis in franko naša pisarna:

Dunaj XVIII., Schoppenhauerstrasse 45.

Telefon št. 12375. Interurbani promet. (289-5)

S. 2/99 1

Edikt.

(342-2)

C. kr. okrožno sodišče v Novem mestu je čez vse, kjerkoli se nahajajo premično, potem čez nepremično, v deželah, kjer velja konkurzni red z dne 25. decembra 1868, se nahajajoče premoženje protokolovanih trgovcev Ivan Končan-a & Franc Küssel-a v Novem mestu, odprlo konkurs, ter imenovalo konkursnim komisarjem c. kr. dež. sodn. svetnika Albin-a Smolo z uradnim sedežem v Novem mestu in za začasnega upravitelja mase dr. Karla Slanca, odvetnika v Novem mestu.

Upniki se pozivljajo, da pri roku, ki je določen na 3. marca 1899. točno ob 10. uri zjutraj na uradnem sedežu konkursnega komisarja stavijo svoje predloge glede potrjenja za zdaj nastavljenega ali o imenovanju drugega masnega upravitelja, ko so se izkazali z dokazili za svoje terjatve. Ob enem se pozivljajo vsi oni, ki hote staviti do skupne konkurzne mase kako zahtevo kot konkurzni upniki, da oznanijo svoje terjatve, tudi če bi o njih bila začeta kaka pravna obravnava

do dne 4. aprila 1899. leta

pri tem sodišči, ali pri okrajnem sodišču v Ribnici po predpisih konkurznega reda, da se izognejo v istem zapretenih pravnih nasledkov ter jih dne 28. aprila 1899. dopoldne točno ob 10 uri pred c. kr. konkursnim komisarjem pri likvidacijskem dnevu zglašijo za likvidacijsko in določitev povrstnega reda.

Pri splošnem likvidacijskem dnevu prisotni zglašeni upniki imajo pravico, po prosti volitvi na mesto masnega upravitelja, njegovega namestnika in članov odbora upnikov, ki so dotedaj poslovali, postaviti druge osebe svojega zaupanja končno veljavno.

Daljša objave tekoma konkursne obravnave pa se bodo zglašale v uradnem listu „Laibacher Zeitung“.

C. kr. okrožno sodišče v Novem mestu

oddelek III., dne 17. februarja 1899.